

فر خنده باد ۹ قوس روز قانون اساسی ج. ۱۰

حقیقت انقلاب ثور

ارگان کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان

شماره اختصاصی به
مناسبت روز قانون اساسی
ج. ۱۰
سه شنبه ۹ قوس ۱۳۶۷
Nov. 29, 1988
سال ۱۳۶۷
شماره مسلسل ۲۲۲۹
سال تأسیس ۱۳۵۹

قانون اساسی ما قانون اساسی مصالحه ملی است

پیام رفیق نجیب الله به مناسبت نخستین سالگرد تصویب قانون اساسی ج. ۱۰

بسم الله الرحمن الرحيم
برادران و خواهران عزیزان!
برای من جای مسرت است
که از طریق این پیام اولین
سالگرد تصویب قانون اساسی
افغانستان تبریک میگویم
یکسال قبل لو به جرگه
پشتا به عالیترین مظهر اراده
مردم افغانستان قانون اساسی
جمهوری افغانستان را به تصویب رسانید و در
نتیجه انفاذ قانون اساسی
در سیستم سیاسی کشور ما
دگرگونی بنیادی وارد
گردید.
در کشور ما نظام پارلمانی
عرض وجود نمود انتخابات
شورای ملی با رای گیری
سری در فضای آزاد و بطور
دموکراتیک صورت گرفت

که در نتیجه آن وکلای ولسی
جرگه و سنا انتخاب شدند
و شورای ملی جمهوری افغان
نستان بکار آغاز نمود.
مردود مجلس شورای ملی
مطابق احکام ماده (۶۹)
قانون اساسی طرز العملهای
بسیار جامع و دموکراتیک
را بنظر تنظیم فعالیتها
خود به تصویب رسانیدند
مطابق این طرز العملها
شورای ملی از یک طرف عنونه
پارلمانی کشور را حفظ
نموده و از جانب دیگر
را یگانه یی تنظیم نمود که
زمینه های فعالیت احزاب
و سایر نیروهای سیاسی را
در پارلمان کشور وسیعاً
مساعد گردانید.
بنابر این شورای ملی ما

بحیث مناسبت ترین محل
برای مصالحه و ائتلاف در
سیستم سیاسی کشور ما
ظاهر گردید.
مطابق احکام ماده (۱۰۱)
قانون اساسی سند راعظم
موظف در اولین اجلاس
دوره تقنینیه خط مشی
سیاست داخلی و خارجی
و ترکیب حکومت را جهت
ارای اعتماد به ولسی
جرگه ارایه و معرفی نمود
که بعد از یک هفته بحث
آزاد و دموکراتیک ولسی
جرگه به حکومت رای اعتماد
داد حکومت جدید که با
خصلت ائتلافی تشکیل گردید
بعد از اخذ رای اعتماد مطابق
احکام قانون اساسی با طرز
جدید کار به فعالیت آغاز
نمود.

یکی از دست آورد های مهم
دیگر قانون اساسی ۹ قوس
۱۳۶۶ جمهوری افغانستان
تأسیس یک ارگان نوین است
که بنظر مرا قبت از مطابقت
قوانین سایر اسناد تقنینی
و معاهدات بین المللی افغان
نستان با قانون اساسی
ایجاد گردیده است که عبارت
است از شورای قانون اساسی.
شورای قانون اساسی
پشتا به یک ارگان مشوره دهنده
تا کتون نظر خود را در مورد
یک تعداد از احکام قوانین و
قوانین تقنینی که با قانون
اساسی مغایرت داشته
به مقام ریاست جمهوری ارایه
نموده که در نتیجه آن بنظر
تأمین مطابقت این اسناد با
قانون اساسی تدابیر لازم
اتخاذ شده است.

ایجاد این ارگان جدید
تضمین قوی رعایت قانون
اساسی در جمهوری افغان
نستان بشمار میروند بر مبنای
احکام قانون اساسی جمهوری
افغانستان پلورا لیزم سیاسی
در جامعه ما عرض وجود
نموده است تا کتون احزاب
سیاسی متعدد ایجاد شده و
این امر مبین آنست که سایر
احزاب سیاسی نیز تا سیستم
شده میتوانند با یکبار دیگر
اعلام میداریم که احزاب
سیاسی متشکل در خارج
کشور نیز میتوانند خود را
در داخل جمهوری افغانستان
بشکل قانونی ثبت و تسجیل
نمایند.
قانون اساسی جمهوری
افغانستان به آنها این اجازه
را میدهد بعد از انفاذ قانون

اساسی و قانون مطبوعات
جمهوری افغانستان تصدات
قابل توجه ارگانهای نشراتی
و جرایده نوین اجازه نشر
حاصل نموده و به نشرات
خود آغاز کرده اند.
درین عرض سه دروازه بروی
تمام احزاب و نیروهای
سیاسی، سازمانهای
اجتماعی و تمام اتباع افغان
نستان باز است ما انتظار
آنها داریم که روزنامه ها
جراید و مجله های بیشتری
در کشور ما به نشر برسد
آزادی بیشتر مطبوعات یکی
از دست آوردهای مهم دیگری
قانون اساسی ما بشمار
میرود.
هموطنان عزیز!
قانون اساسی ما قانون
اساسی مصالحه ملی است

تأیید عملی سیاست
حزب و دولت
مردمی ما
سیاست مصالحه و آشتی
ملی دولت جمهوری افغانستان
چون در پیشرونده خویش
دستاوردهای بزرگ و دارای
اهمیت حیاتی برای مردم
کشور ما داشته است. عمده
ترین دستاوردهای آن، قانون
اساسی جمهوری افغانستان
میباشد که به حق آن را قانون
صلح و مصالحه ملی او زیابی
نموده اند.
هر قانون اساسی و از جمله
قانون اساسی کشور ما انعکاس
دهنده تقریبات مهم دواستار
اجتماعی - اقتصادی جامعه
و تحولات دولتی میباشد و
دستاوردهای جامعه را درجه
عرصه ها جمع بندی، تبویب
و بیان مینماید و به مثابه آینه
تمام نمای ساختار جامعه،
عمل مینماید.
خلق کشور ما با همگیری
فعا لانه در این نظر پیرا -
مون طرح قانون اساسی اراده
خواست و مطالبه خویش در
ما هیت و محتوی آن را تبارز
داده و با تأیید آن به مشی
مصالحه ملی، این سیاست
انسانی حزب و دولت مامحه
گذاشتند.
مردم ما با آرزومندی برای
تأمین صلح سراسری به
تحقق قانون اساسی و به
قطع جنگ و خونریزی به
صلح و ثبات در کشور، منطقه
و جهان یاری میرسانند.

قانون اساسی وثیقه معتبر ملی

امروز نهم قوس مصداق است با روز قانون اساسی.
ازین روز طی محافل، میتنگها و گردم آبی ها مطابق
فرمان ریاست جمهوری در تجلیل بعمل می آید.
تجلیل از این روز بهشتا به احترام به دموکراسی، صلح
آزادی و آرامی مردم کشور میباشد. دگرگونی هاییکه
طی سالهای اخیر به خصوص بعد از اعلام مشی مصالحه
ملی در کشور به و قوس عیوبت شرایط مساعد را برای
رسیدن به اهداف سترگ سعادت و خوشبختی هموطنان
ما فراهم ساخت و تحکیم قانونیت و نظام حقوقی در
کشور به حیث یکی از عنا صریحی آن مطرح گردید.
بنابر این نیاز مند همکاری ملی، در لو به جرگه تاریخی
کشور یکسال قبل، قانون اساسی جمهوری افغانستان
این سند معتبر سیاسی و حقوقی در شرایط تحقق مشی
مصالحه ملی و برای تحکیم مبانی حقوقی آن بعد از غور
و مباحثه عمومی تصویب و نافذ گردید.
قانون اساسی کشور را، قانون مصالحه ملی نامید
اند. این قانون در شرایط دشوار مبارزه در شرایطی که
کشور در یک جنگ خانمانسوز و فرسایشی دست و گریبان
است. عهدها به هدف تأمین صلح سراسری و ختم
جنگ برادر کشی، تدوین و نافذ گردیده است.
ارزشهای مندرج در قانون اساسی همه دبر گیرند
جهت عهده و اساسی ساختار اجتماعی - اقتصادی
جامعه بوده و مناسبات بین افراد و نهاد های دموکراتیک
اجزای ب، سازمانها و همه نیروهای ملی را یگانه یی
تنظیم نموده است که همه باید تحت درفش واحد صلح
و مصالحه ملی برای تأمین استقلال ملی، دموکراسی،
آزادی و تمامیت ارضی کشور بسیج و تشکیل یابند.
با تصویب و نافذ قانون اساسی - حله جدیدی در
زنده گی اجتماعی مردم آغاز یافت و گامی عهده و اساسی
برای تحقق مندرجات آن برداشته شد. از اعلام
مشی مصالحه ملی تا کتون پیش از شخصیت سند تقنینی
در مورد تعیین، تثبیت، تضمین و تسجیل حقوق و
مکلفیت های اتباع به تصویب رسید که این خود پایه و نیروی
حقوقی سیاست مصالحه ملی را قوت و نیرومندی بیشتری بخشید.
در طرح و تدوین و تحقق این سند دارای قدرت عالی
حقوقی که در عین حال مهم ترین سند سیاسی نیز می
باشد، ج. ۱۰، نقش عهده و اساسی را ایفا نمود و از آن
به مثابه تأیید عملی دست آوردهای انقلاب ثور همچنان به
منزله اعلام و ظایف اساسی به منظور اعمار وطن واحد
و مستقل ما، حمایت همه جانبه به عمل آورده و همه کار و
فعالیت خویش را در مطابقت کامل به آن تنظیم و عملی
مینماید.

نقش و سهم ج. ۱۰، در ایجاد حکومت ائتلافی و فعالیت
وطن پرستانه و فداکارانه آن در دفاع از ج. ۱۰، در تطبیق
بلانهای انکشاف اقتصادی، اجتماعی و دموکراسی
لانه با احزاب و سازمانهای سیاسی، در تطبیق موا فقت
نامه های ژنیو، در تحقق همه جانبه پلانفورم سیاست
مصالحه ملی همه گویا و صدافت حزب ما در خدمت
ملای به مردم و تمهیل قانون اساسی است.
ارزشهای مندرج در قانون اساسی همه اتباع کشور را
همه نیروها، اجزای ب و آتانی را که بنا م افغانستان مستقل
کار و مبارزه مینماید - سیستم مکلف میسازد تا از مندرجات
این وثیقه ملی که تنظیم کننده حیاتی سیاسی، اقتصادی و
اجتماعی کشور میباشد شراکت کنند.

قانون اساسی و مسئله ملی در جمهوری افغانستان

سلطان علی کشتمند عضو بیرونی سیاسی و منشی کمیته مرکزی ج. ۱۰

در ماده سیزدهم قانون اساسی جمهوری افغانستان،
فصل دوم در تحت عنوان
«اساسات نظام اجتماعی -
اقتصادی» چنین آمده است:
«جمهوری افغانستان
کشور کثیر المللی است.
دولت سیاست رشد همه جانبه
تمام دوستی و همکاری همه
ملیتها، اقوام و قبایل
کشور را به منظور تأمین
برابری سیاسی، اقتصادی،
اجتماعی، فرهنگی، رشد
وانکشاف سر یعتر مناطق
عقب مانده از لحاظ اجتماعی
اقتصادی و فرهنگی
تعقیب میکند.
دولت زمینه ایجاد واحد
های اداری را بر مبنای خصوصیات
ملی به تدریج میسازد.»
در این ماده قانون اساسی
جمهوری افغانستان برای
نخستین بار در یک سند
معتبر رسمی حقوقی از یک
حقیقت روشن که عبارت از
کثیر المللیت بودن کشور است
تذکار بعمل آمده است. طی
سالهای متعددی ملیتها و
خلق های مختلف در افغانستان
سکونت داشته اند و لی قبل
از انقلاب ثور حتی با این امر
بدیهی نیز از جانب محافل
حاکمه کشور اعتراف نمی
گردید. معلوم بود که در عین
حقوق بسیاری از ملیتها
و خلق های تحت ستم ملی و
اجتماعی به شدت پایمال می
شد.
در افغانستان ملیت های
پشتون، تاجیک، هزاره،
ازبک، ترکمن، بلوچ، نور -
ستانی، پشه ای و سایر
گروه های قوم و اقلیت های
ملی و مذهبی طی قرون در
کنار هم زیسته اند و جباران
و ستمکاران تحت نامهای مختلف
برخی از ملیتها و خلقها
و مبارزات بر حق آنها را برای
حقوق ملی سرکوب و برخی
دیگر را انفعال گرد و
فریب داده اند.
با نفاظ نظر عمیقاً ارتجاعی
نیروهای ضد انقلابی در راه
بطه به این مسئله قرار دارد.
نیروهای ضد انقلابی و
سرکردگان آنها که عمدتاً
در پاکستان لانه کرده اند
اصلاً موجودیت عینی ملیت
های متعدد را در افغانستان
به رسمیت نمی شناسند
تاچه رسد به آنکه به حقوق
ملی آنها اعتراف کنند و بان
علا تین در دهنه از اینجاست
که منافع بنیادی ملیتها
و مجموعه خلق افغانستان و
تمام آنانیکه در باره حقوق
ملی مردم می اندیشند با
انقلاب و حاکمیت
مردمی مطابقت کامل می یابد.
و در تضاد با موضع گیری های
ضد ملی و ضد مردمی نیرو
های افراطی مخالف قرار می
گیرد.
مصالحه ملی در کشور پابر
جاست که در تقابل آشکار

در صفحات دیگر

اسناد تقنینی که بعد از قانون
اساسی نشر و نافذ گردیده
(ص ۳)
قانون اساسی: بزرگترین
دست آورد مصالحه ملی
(ص ۳)
قرار است بنظر بو توبیحت
صدراعظم پاکستان انتخاب
گردد (ص ۳)

دژ و نند لاره

پری چی مرود و ختو نه و خا ندی
و خا ندی دو خت زخمونه خا ندی
گری چی دشبو کوردسولی خا ندی
بیا یکی بیا یسته مغو نه و خا ندی
چو پ له کتو والو نه گل کخو نه شی
بیا دبورو میندو زو و خا ندی
پری چی دسوری گو گل شید زو نه
چو په شی پتی پو نه و خا ندی
قیر کی شید زلمی خوشحاله شی
مست شی د چن و سرونه و خا ندی
گل د غزل زلفی دخو بانو شی
و خا ندی زو ندی شعرو نه و خا ندی
پود ته شی له خاورو خوانیمرگ زو نه
مراوی د قبر و گلو نه و خا ندی
چو ی شی دیری، بچری تودی شی بیا
بیا بی در باب تا رو نه و خا ندی
مینه احترام د زو ندو نه لاره شی
بیا د شاه زلمو بر یو نه و خا ندی
پری چی دگلو - وایلو نو کی
بیا دستو زلفو و لو نه و خا ندی
پری چی د قتل شعرمستی و گری
بیا یکی دو خت را زو نه و خا ندی
قتل خو پ یا
کابل میا ۲۷

تفویض رتبه‌های پرید جنرالی

پیام به مناسبت روز
قانون اساسی

یادداشت احتجاجیه ج.ا.
به جانب ایران

یادداشت وزارت
امور خارجه ج ۱

یادداشت درمورد
تخطی های پاکستان

یاد دہانی

با طلب پوزش از خوانندگان
روزنامه بخش دوم مقاله
((قوای مسلح ج ۱۰۰...)) که
بخش اول آن در شماره دیروزی
نشر شد در شماره بعدی به
نشر خواهد رسید.

در این فقره، اساسی‌ترین مسئله از سلسله حقوق ملی مردم افغانستان مسجل گردیده است.

برای همه آشکار است که رژیم‌های گذشته تقسیم‌بندی مناطق مختلف کشور را در سیستم تشکیلات اداری و خویش به طور تصنعی و

A black and white photograph of a group of people, including men and women, smiling and posing together. Some are wearing traditional headwear like turbans and caps. The image is grainy and has a vintage feel.

تأمین همبسته گی مجلسی خلقهای کشور عمل تأمین صلح و شگوفایی زمین ماست.
عکاسی شیرشاه ایوی

سیالیستی، اکثر دورا نرہایی۔ در پروسہ حل مسئلہ ملی
اجتماعی و ملی خلقہا جیہاں علاوہ ہر مسئلہ براہی ر
راگشود۔ بعد از جنگ رسمہ (قانونی) ملت ہا
جہانی دوم ناسد نیزو ہای مسئلہ نیل و ہر برابر یواقی
جہانی تغییر کرد۔ اصل خود اقتصادی و ہر فتنی بہ پیش
ازادیت در حقوق بین المللی کشیدہ و عیشود۔ زیر

در شرایط اعلام مشغولی
مصلحه ملی بستا به سیاست
مرد می و واقعیتا نه ایکه با
مجموعه معانف تمام لیست
ها و تمام خلق افشا نسبتا ن

قانون اساسی، قانون صلح و مصالحه

اسناد تقنینی که بعد از قانون اساسی نشر و نافذ گردیده است

قانون اساسی: بزرگترین دستاورد مصالحه ملی

طوری که هموطنان مساطع دارند به تدریج ۹۰ سال گذشته اولین قانون اساسی ج.ا. بعد از پیروزی انقلاب ثور تصویب و نافذ گردید از آن زمان مدت یک سال میگذرد در طول این مدت یک تعداد قوانین تقنینی

قانون کارمندان دولت: تاریخ انفاذ: ۱۶ حمل سال ۱۳۶۷

این قانون با رعایت اساسات کلی قانون کار ج.ا. و خصوصیات های مناسبی برای کارمندان را با اداره دولتی تنظیم می نماید، مناسبات کار، کارمندان

قانون امور ذاتی افسران: تاریخ انفاذ: ۳۰ دلو - ۱۳۶۶

به خاطر تنظیم امور ذاتی، تفریح، تفریح و انضباط نظامی (ساتمنان) قوای مسلح و وضع

قانون اطاقهای تجارت: تاریخ انفاذ: ۳۰ حوت سال ۱۳۶۶

به منظور حمایت از انکشاف و ترویج تجارت و بخش خصوصی و مختلط، تجارت، صنعت و هماهنگ ساختن فعالیت های این سکتور ها مطابق اهداف و

قانون پاسپورت ج.ا: تاریخ انفاذ: ۶ سرطان سال ۱۳۶۷

این قانون متکی به حکم ماده شصت قانون اساسی ج.ا. به مقصد تنظیم امور مربوط به مسافرت اتباع کشور به

قانون تشکیلات و صلاحیت های قضایی: تاریخ انفاذ: ۸ جوزا سال ۱۳۶۷

این قانون به تأسی از حکم ماده ۱۱۶ قانون اساسی ج.ا. به منظور تنظیم تشکیلات و صلاحیت های قضایی و

قانون سروی کادستر: تاریخ انفاذ: ۲۴ ثور سال ۱۳۶۷

این قانون به منظور تنظیم امور سروی کادستر در کشور جهت تثبیت احصای دقیق ارضی - زراعتی (آبی و لای) اعم از ملکیت دولتی و شخصی توسط مراجع فنی املاکی، ترتیب نقشه های کادستری و تدوین دفاتر مربوط آن

قانون خارتو الی ج.ا: تاریخ انفاذ: ۳۱ سرطان سال ۱۳۶۷

این قانون به تأسی از حکم ماده ۱۲۱ قانون اساسی ج.ا. به منظور تنظیم امور مربوط به تشکیلات صلاحیت

قانون حقوق و امتیازات اعضای کادر علمی پوهنتون ها

این قانون به منظور اعطای حقوق و امتیازات مادی اعضای کادر علمی پوهنتون ها، اکادمی ها و پوهنجاهای

قانون نشانها و مدالها: تاریخ انفاذ: ۱۶ منبله سال ۱۳۶۷

این قانون به اساس حکم فقره ۷۵ ماده ۸۱ قانون اساسی ج.ا. در باره نشانها، مدالها

فرامین جمهوری افغانستان

مشیت انسانها ستانه از فرامین و مصوبه های مصالحه ملی که از طرف حزب و دولت انقلابی ما به تاریخ ۲۵ جدی سال ۱۳۶۵ اعلام گردیده مورد پشتیبانی و استقبال اکثریت هموطنان ما چه در داخل کشور چه در خارج از کشور مواج گردید. از آن زمان مدت بیست و دو ماه میگذرد در این مدت دولت انقلابی ما گامهای سودمندی به نفع هموطنان عودت کننده برداشته اند که میتوانیم

طوری که خواننده گان روزنامه آگاهی دارند. بتاريخ نهم قوس سال گذشته اولین قانون اساسی ج.ا. بعد از پیروزی انقلاب ثور از طرف لویه جرگه تاریخی مردم افغانستان به تصویب رسید از آن زمان یک سال میگذرد طی این مدت گامهای عمده و اساسی در جهت تحقق قانون اساسی برداشته شده است در این رابطه مصالحه ملی با مختار قانون یو عبدالله و هاب صافی رئیس شورای قانون اساسی ج.ا. صورت گرفته که اینک به نشر میرسد

سوال: قانون اساسی و نظام جمهور از روز تصویب قانون اساسی تجلیل به عمل می آید لطفا در رابطه به اهمیت تجلیل از روز قانون اساسی کشور توضیحات ارا بفرمایید

جواب: طوری که میدانیم قانون اساسی اساسات نظام سیاسی - اجتماعی و اقتصادی جامعه و ساختار دولتی را تنظیم نموده و حقوق و آزادی های دموکراتیک اتباع را تضمین میکند، قانون اساسی همچنان مکلفیت های اتباع و مناسبات متقابل فرد و دولت را تعیین نموده به مثابه مهمترین منبع حقوق اساسی و بشود و مقتدرات افراد جامعه پیوند ناگسستنی دارد. قانون اساسی ج.ا. از یک طرف توسط نمایندگان با صلاحیت مردم در لویه جرگه تاریخی قوس سال ۱۳۶۶ (به مثابه عالی ترین مظهر اراده مردم) به تصویب رسیده و از طرف دیگر اقتضای طبقات مختلف جامعه بشود روشنفکران، علمای و روحانیون کارگران و دهقانان در غنی ساختن و تکمیل طرح آن سهم گرفته اند. چنانچه هنگام نظر خواهی پیرامون طرح قانون اساسی که مدت چهار ماه را دربر گرفت بیش از سه میلیون افراد جامعه در باره این وثیقه ملی و تاریخی ابراز نظر نموده و در حدود پانزده هزار پیشنهاد به کمیسیون تسوید قانون اساسی ارائه گردید. کمیسیون تسوید نظریات و انتقادات مردم را در نظر گرفت و بر مبنای آن طرح جدیدی را جهت تصویب به لویه جرگه تدوین و ارایه نمود. پناه

تجلیل روز قانون اساسی در حقیقت تجلیل و احترام به خواست ها و نظریات عامه مردم میباشد. در گذشته ما به خاطر نداریم که قانون اساسی به مثابه سند تعیین کننده سرنوشت مردم در معرض نظر خواهی عامه گذاشته شده باشد. روز قانون اساسی (مردمی) نه تنها قابل تجلیل بلکه قابل مباحثات و نقد و بررسی میباشد.

نظر خواهی پیرامون طرح قانون اساسی در عین حال سر آغاز دموکراتیزه کردن حیات سیاسی جامعه و تائید حق آزادی فکر و بیان بود، زیرا قبل از آنکه اصول (منوعیت سانسور قبل از نشر) در قانون اساسی تسجیل گردد هموطنان مایه صورت آزادانه دموکراتیک نظریات شان را پیرامون طرح

یکی از خصوصیات عمده نظام نوین سیاسی ایجاد بلور لایم سیاسی و به عبار دیگر تبدیل سیستم یک حزبی به سیستم چند حزبی و عدم انحصار قدرت در دست ج.ا. میباشد. زیرا مطابق به حکم ماده پنج قانون اساسی (تشکیل احزاب سیاسی در ج.ا. مجاز است، مشروط بر اینکه مراعات اساسنامه و فعالیت آن مغایر احکام قانون اساسی و قوانین کشور نباشد) و اکنون عملاً می بینیم احزاب و سازمان

نظام نوین سیاسی ایجاد بلور لایم سیاسی و به عبار دیگر تبدیل سیستم یک حزبی به سیستم چند حزبی و عدم انحصار قدرت در دست ج.ا. میباشد. زیرا مطابق به حکم ماده پنج قانون اساسی (تشکیل احزاب سیاسی در ج.ا. مجاز است، مشروط بر اینکه مراعات اساسنامه و فعالیت آن مغایر احکام قانون اساسی و قوانین کشور نباشد) و اکنون عملاً می بینیم احزاب و سازمان

نظام نوین سیاسی ایجاد بلور لایم سیاسی و به عبار دیگر تبدیل سیستم یک حزبی به سیستم چند حزبی و عدم انحصار قدرت در دست ج.ا. میباشد. زیرا مطابق به حکم ماده پنج قانون اساسی (تشکیل احزاب سیاسی در ج.ا. مجاز است، مشروط بر اینکه مراعات اساسنامه و فعالیت آن مغایر احکام قانون اساسی و قوانین کشور نباشد) و اکنون عملاً می بینیم احزاب و سازمان

نظام نوین سیاسی ایجاد بلور لایم سیاسی و به عبار دیگر تبدیل سیستم یک حزبی به سیستم چند حزبی و عدم انحصار قدرت در دست ج.ا. میباشد. زیرا مطابق به حکم ماده پنج قانون اساسی (تشکیل احزاب سیاسی در ج.ا. مجاز است، مشروط بر اینکه مراعات اساسنامه و فعالیت آن مغایر احکام قانون اساسی و قوانین کشور نباشد) و اکنون عملاً می بینیم احزاب و سازمان

در فضای صلح و آسایش باروخ آرا می توان به شکوهمندی تولید اجتماعی پرداخت، عکس: یکسنگ از کارگران جوان تصدی جنگل، عکاسی: باب خان

برای دهالین کشور صلح و زمین بهترین هستی است. عکاسی: شریف لطیفی

هدیه بخاطر پادشاه از صلح. عکاسی: شمشیر شاه ابوی

تجلیل از سالگرد تصویب قانون اساسی ج.ا

خبرنگاران روزنامه ۱۰ گزارش میدهند که دیروز در نواحی یازده گانه شهر کابل محافل و گرد همایی به اشتراک علمای روحانیون، منتقدین، کارگران و کارمندان، استادان و محصلان دایر گردید. محافل در ریاست خزینه قاعد، فابریک نساجی، بگرامی، وزارت مخابرات، فابریک صنایع تجارسی، در بانکهای ملی، دافغانستان بانک، رهنی و تعمیراتی و انکشاف زراعت، ریاست تعلیم و تربیه شهر کابل، شفاخانه های ابن سینا، ملالی، زیتون و میونس، کلینیک های مرکزی و شمیری، ریاست پرچون فروش، ریاست تعلیمات تکنیکی و حرفی، تصدی فابریکات جنگل، تصدی ساختنی شاروالی کابل، ریاست برق شرکت سمون، شورای مرکزی اتحادیه های صنعتی، دستگاه ساختنی افغانی، ریاست اکیال تخصص معلمین، وزارت ترانسپورت، اکادمی علوم، ریاست آریا نا در لیه استقلال و تالار جنبه ملی ناحیه سوم دایر گردید. درین محافل و گرد همایی ها ابتدا پیام رفیق نجیب الله مشیت غریبی کینه مرکزی ج.ا. و رئیس جمهور

در پرتو قانون اساسی و قانون مطبوعات کشور و مجلات زیادی به نشر آغاز کرد و کاربرای تعمیم نوگراسی در عمل وسعت یافت: عکاسی ابوی

قانون مطبوعات: تاریخ انفاذ: ۲۹ جدی سال ۱۳۶۶

به منظور استفاده سال از حق و آزادی فکر و بیان وضع گردیده است. مطابق این قانون مطبوعات در انحصار دولت نبوده، احزاب، سازمانها و افراد میتوانند مطابق آن در روشنی قانون اساسی امتیاز نشر جراید، مجلات و روزنامه ها را بدست آورند.

قانون اساسی، قانون صلح و مصالحه

در خارج
از کشور

گشایش پلینوم کمیته مرکزی ج.ک.ا.ش

پلینوم کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی دیروز در مسکو گشایش یافت. در اجندای این پلینوم تدابیر مربوط به کار بردر کشور سیاسی در عرصه انکشاف شامل میا شد. رفیق میخائیل گرباچف منشی عمو می کمیته مرکزی حزب کمونیست و صدر هیات رئیسه شورای ملی آنکشور گزارشی به این پلینوم ارایه کرد.

قرار است بی نظیر بوتو بحیث صدراعظم پاکستان انتخاب گردد

سرپرست ریاست جمهوری پاکستان روز اول دسامبر یعنی هفت روز زودتر از ميعاد مقرر طی يك سخنرانی صدراعظم جدید کشور را معرفی خواهد کرد.

اساسی این امر بدان معنی است که آئین تحلیف اعضای اسمبله تازه انتخاب شده پاکستان روز سی ام نوامبر برگزار خواهد شد. و این مجمع بلافاصله زنی را که برای تکمیل تعداد نماینده گان مجلس (۲۳۷) عضو لازم اند انتخاب خواهد کرد.

پیشبینی میشود که غلام اسحاق خان، بی نظیر بوتو دختر ۳۵ ساله و الفکار علی بوتو صدراعظم پیشین پاکستان رابه عنوان صدراعظم جدید معرفی کند. خان بوتو در انتخابات روز ۱۶ نوامبر موفق شده حزب خود یعنی حزب مردم را به يك پیروزی چشم گیر و دستیابی به ۹۲ کرسی پارلمان برساند.

انتخابات اخیر نخستین انتخابات حزبی در پاکستان طی یازده سال گذشته بوده است.

صدراعظم جدید پاکستان روز دهم دسامبر سوگند یاد خواهد کرد و از آن بعد شصت روز فرصت خواهد داشت تا موفق بدر یا قتل رای اعتماد از پارلمان شود. طبق یک خبر دیگر رئیس جمهور جدید پاکستان بتاریخ ۱۲ دسامبر انتخاب میشود.

گمشتر انتخاباتی پاکستان در يك کنفرانس مطبوعاتی در اسلام آباد گفت: اوراق نامزدی تا تاریخ شش دسامبر پذیرفته خواهد شد. غلام اسحاق خان رئیس سابق اسمبله ملی بعد از مرگ ضیاء الحق در يك سال نحه هوا بی بحیث رئیس جمهور پاکستان تعیین گردید هنوز معلوم نیست که اسحاق خان کاندید انتخابات آینده برای ریاست جمهوری خواهد بود، یا خیر.

مطابق قانون اساسی پاکستان انتخابات برای رئیس جمهور باید سی روز بعد از انتخابات اسمبله ملی و اسمبله های ایالتی دایر گردد.

باختر

انعکاس سیاست خارجی ج.ا.در قانون اساسی

اهمیت برای مردم بهار آورده است. بعد از انفاذ قانون اساسی ج.ا. موافقتنامه های ژنیو بحیث دست آورد بزرگ بین المللی در مورد حل و فصل سیاسی اوضاع اطراف افغانستان و کلیه برای حل سایر درگیری های منطقه ای، میان افغانستان و پاکستان به امضاء رسید. اعضای این توافقات و رعایت صادقاته آن از جانب افغانستان و اتحاد شوروی که در مطابقت کامل با منشور سازمان ملل متحد و احکام قانون اساسی کشور ماقار دارد، نیروی مندی سیاست خارجی صلحجویانه کشور را نشان داده و مورد تأیید و پشتیبانی اکثریت کشور های جهان قرار گرفته است.

قانون اساسی ج.ا. با ایجاد زمینه های وسیع حقوقی - سیاسی، ادعای دشمنان مردم ما را نقش به آید ساخته و اساسات نیرومند سیاسی - حقوقی را در کشور و در رابطه با سایر ملل جهان بر اساس صلح، تفاهم و همزیستی مسالمت آمیز پایه گذاری نموده است که بهترین انعکاس آن در کنفرانس کشور های غیرمنسلك در نیکوسیا و در قطعنامه ۴۳مین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد به وضاحت انعکاس یافت و این امر مخالفین ما را در عرصه جهانی به شکست مواجهه ساخته، آنها نتوانسته اند هیچگونه طرحی را در برابر قانون اساسی ج.ا. ارایه نمایند.

پیشنهادهای و ابتکارات اخیر دولت ج.ا. که از روح قانون اساسی کشور الهام گرفته و از پشتیبانی و سیع جامعه بین المللی برخوردار گردیده است، پیروزی دیگر در عرصه سیاست خارجی کشور بوده و تأثیرات بزرگی را در عرصه روابط بین المللی بجا گذاشته است.

شعبه مسائل بین المللی

از انفاذ قانون اساسی ج.ا. که به حق بنام قانون اساسی مصالحه شهرت یافته است، یکسال گذشت. با آنکه مدت زمان سپری شده از لحاظ تاریخی مدت زیادی نیست اما در این اندک زمان این قانون به قانون زنده گری مردم بدل گشته است، قانون اساسی ج.ا. به مثابه بزرگترین ولیقه ملی و انعکاس دهنده هواریست نهضت مشروطیت تبارز نموده و در مطابقت کامل با اساسات دین مبین اسلام، منشور سازمان ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر قرار دارد. قانون اساسی ج.ا. که دست آورد بزرگ مشی انسانی مصالحه ملی میباشد زمینه های مساعدی و جهت ارتقای اتوریته و پرستیژ دولت ج.ا. فراهم ساخته و سیاست صلحجویانه ما را متکی بر منافع ملی در عرصه بین المللی اعلام میدارد. برای نخستین بار در قانون اساسی جدید ج.ا. فصل جداگانه ای برای سیاست خارجی افغانستان اختصاص داده شده که تمام جبهات و وظایف سیاست خارجی کشور بر مبنای تأمین منافع ملی، تحکیم استقلال و حاکمیت ملی، تمامیت ارضی، حفظ صلح و امنیت جهانی، همزیستی مسالمت آمیز، تساهلی و حقوق و انکشاف همه جانبه همکاری بین المللی در آن تصریح گردیده است. در روشنی این احکام قانون اساسی دولت ج.ا. در عرصه بین المللی به فعالیت های خورشید متحرک نوین بخشیده و مجموع اقدامات، سازشها و گشایش های معقول دولتی و برای تأمین صلح در کشور مورد تأیید و پشتیبانی جامعه بین المللی قرار گرفته است.

این گام مهم در ارتقای نقش، اتوریته و اعتبار دولت ج.ا. تأثیر موثری داشته و ثمره های درخور سیاسی تشکیل گردید.

قانون مطبوعات به منظور تأمین حق آزادی فکر بیان مندرج در ماه (چهل و نه) قانون اساسی نافذ گردید و اکنون «سانسور» مطبوعات قبل از نشر جواز ندارد. در ظرف یکسال که از انفاذ قانون اساسی میگذرد دم ها قوانین و قوانین عرصه های مختلف فعالیت دولتی و حیات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی را برای تنظیم میکند نافذ گردید و کارهای بزرگ دیگری صورت گرفته است.

مصاحبه کننده: غلام ناو غمل

بر مبنای احکام قانون اساسی جمهوری افغانستان پلورالیزم سیاسی در جامعه معارض وجود نمود تا کنون احزاب سیاسی متعددی ایجاد شده و میشوند، مایکبار دیگر اعلام میداریم که احزاب سیاسی در خارج کشور نیز میتوانند خود را در داخل ج.ا. بشکل قانونی ثبت و تسجیل نمایند.

از پیام رفیق نجیب الله بمناسبت نخستین سالگرد تصویب قانون اساسی ج.ا.

قانون اساسی: بزرگترین دستاورد مصالحه ملی

المللی به قانون اساسی مطابق به فصل دهم ماده (یکصد و چهل و شش) قانون اساسی بفرمان رئیس جمهور افغانستان تشکیل گردیده است. مطابق به حکم ماده (۵) قانون اساسی و با انفاذ قانون احزاب سیاسی سیستم پلورالیزم سیاسی در حیات سیاسی کشور در حال تکمیل و پهناسی از آن احزاب و سازمان های متعدد سیاسی تشکیل گردید.

قانون مطبوعات به منظور تأمین حق آزادی فکر بیان مندرج در ماه (چهل و نه) قانون اساسی نافذ گردید و اکنون «سانسور» مطبوعات قبل از نشر جواز ندارد.

با انفاذ قانون اساسی ج.ا. سیستم و احداث خارتوالی مطابق به فصل نهم قانون اساسی به مقصد نظارت، عالی بر تطبیق و رعایت یکسان قوانین ایجاد گردید.

شورای قانون اساسی ج.ا. به منظور مراقبت از مطابقت قوانین، سایر اسناد تقنینی و معاهدات بین -

سیاسی و ادار و امور دولتی مندرج در مواد (چهل و هفت و چهل و هشت) قانون اساسی استفاده کردند.

حکومت انقلابی (به اشتراک نماینده گان احزاب و سازمان های سیاسی و اشخاص غیر حزبی) ایجاد گردید و مطابق به حکم ماده (یکصد و یکم) قانون اساسی از و لسی جر که رای اعتماد گرفت.

با انفاذ قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم در سیستم واحد قضایی مطابق به فصل هشتم قانون اساسی ایجاد قاضی القضاة و فرماندهان رئیس جمهور افغانستان تعیین گردید.

با انفاذ قانون خارتوالی ج.ا. سیستم و احداث خارتوالی مطابق به فصل نهم قانون اساسی به مقصد نظارت، عالی بر تطبیق و رعایت یکسان قوانین ایجاد گردید.

شورای قانون اساسی ج.ا. به منظور مراقبت از مطابقت قوانین، سایر اسناد تقنینی و معاهدات بین -

اقتصادی و فرهنگی مردم بر داشته شده است؟

جواب: در ظرف یکسال که از انفاذ قانون اساسی میگذرد گام های بزرگی جهت تحقق اهداف و تطبیق احکام مندرج قانون اساسی در عرصه های مختلف حیات جامعه افغانی برداشته شده است.

طوری که میدانیم قانون اساسی نظام نوین سیاسی اجتماعی و اقتصادی را پیش بینی نمود که بر مبنای اصول پارلمانتاریسم و تفکیک قوای سه گانه دولت استوار است. اکنون مطابق قانون اساسی نظام نوین کاملاً ایجاد گردید و عملاً در حال فعالیت میباشد.

پارلمان کشور به حیث عالی ترین ارگان تقنینی (قوه مقننه) از طریق انتخابیات دموکراتیک (پارلاری) سری، مستقیم، متساوی و عمومی (عمومی) مردم ایجاد گردید و و میلیونها اتباع کشور از حق انتخاب عملی در جهت تحقق آن در شرکت در زنده گی اجتماعی،

زنده گی سیاسی، اجتماعی،

بناء بجا است قانون اساسی را قانون مصالحه ملی خواند زیرا تأثیرات آنرا در پلورالیزم به مصالحه ملی پاسا

تأیید و تضمین آن در قانون اساسی بخوبی مشاهد می شود. پیوستن يك تعداد مخالفین مسلح با مشی مصالحه ملی، عودت يك تعداد از مهاجرین بوطن شان بر علاوه سمت گیری سیاسی که دولت افغانستان

بر رعایت قانون اساسی اتخاذ نمود و اعتماد و باور اکثر ممالک جهان و حلقه های سیاسی را کسب نمود از جمله میتوان از امضای موافقتنامه های ژنیو، قطعنامه چهل و سومین اجلاس سازمان ملل متحد همچنان تصاویر پردهای و زاری خارج

کشور های غیر منسلك در نیکو سیاه و غیره محافل و سازمان های اجتماعی نام برد. سوال: از تصویب قانون اساسی یکسال می گذرد کدام گام های عملی در جهت تحقق آن در زنده گی سیاسی، اجتماعی،

زنده گی سیاسی، اجتماعی،

دقیقه می ۳) های متعدد با ایدئولوژی های برآمده های عمل گونه گون مطابق قانون اساسی تشکیل و به فعالیت سیاسی آغاز نموده اند.

در نتیجه تطبیق سیستم تعدل احزاب جهت تحقق مشی مصالحه ملی، نماینده گان احزاب و سازمان های متعدد سیاسی در تمام ارگان های قدرت و ادار و دولتی بشمول شورای ملی، شورای های محلی و حکومت انقلابی وجود دارد. قابل تذکر است که

تصرف د.د.خ.ا. در قانون اساسی ج.ا. با تعریف آن در اصول اساسی سابقه ج.ا. تفاوت کلی و بنیادی دارد، بدین معنی که د.د.خ.ا. در قانون اساسی نقش رهبری کند و جامعه و دولت ایجاد جامعه فاقد استقامت و فرد را به عهده نداشته بلکه، بهر متنا به طرح و سازمان ده مشی مصالحه ملی یکجایا سایر نیرو های سیاسی، ملی و دموکراتیک این مشی انسان دوستانه را فعالانه به پیش میرد.

به پیش میرد.

قانون اساسی را باید بارها مطالعه نمود

مراسلات و مخابرات، شرکت اتباع در زنده گی سیاسی از طریق انتخاب شده و انتخاب کردن، آزادی فکر و بیان، حق اجتماعات، تظاهرات مسالمت آمیز و اعتصاب حق شکایت، انتقاد و پیشنهاد، حق کار با مزد، منع کار اجباری، حق آموزش رایگان، حق صحت و تائیدات اجتماعی، حق آزادی فعالیت های علمی، تحقیکی و هنری، حق مسافرت در داخل و خارج کشور و بالاخره حمایت حقوق متهم مطابق پرنسپ های قبول شده جهانی در عرصه اجرات جزایی تنظیم گردید. و جزای مخالف کرامت انسانی، شکنجه و تعذیب منع قرار داده شده است و در اخیر اتباع ج.ا. مکلف شده اند تا از حقوق و آزادی های مندرج در قانون علیه منافع عامه و به ضرر حقوق و آزادی های سایر اتباع استفاده نکنند.

سرمايه گذار خصوصی را به منظور انکشاف اقتصادی حمايه نمايد. تجارت داخلی و خارجی را مستعد می و تنظیم کند. حتی سرمايه گذاری خارجی را طبق قانون اجازه دهد و سرمايه داران ملی را علیه رقابت سرمايه خارجی حمايه نمايد. این احکام مطابقت کامل با مشی مصالحه ملی دارد. در فصل سوم علاوه بر تنظیم مسائل مربوط به تابعیت و حقوق و مکلفیت های اتباع مهمترین ارزش های اعلامیه جهانی حقوق بشر - میثاق بین المللی حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی و سایر اسناد مهم بین المللی که اسناد عمده حقوق بشر را تشکیل میدهند گنجانیده شده است که عمده ترین آن عبارتست از: حق زنده گی - آزادی اجرای مراسم دینی و مذهبی، مصوریت میسک، مخر میسکیت

مشخص بدولت سپرده شده است منجمله دولت موظف میشود زمینه ایجاد واحد های اداری را بر مبنای خصوصیات ملی به تدریج مهیا سازد. دفاع از حقوق زن، خانواده، اطفال و جوانان از جمله مسایل عمده سیاست اجتماعی است که دولت موظف به اتخاذ تدابیر لازم در عرصه میشود.

چون اقتصاد کشور مایک اقتصاد چندین نهادی است باتوجه باین خصلت اقتصاد اصول راه رشد غیر سرمايه گذاری در عرصه های اقتصادی در طوری تنظیم شده که در بهلوی سکتور دولتی - سکتور خصوصی نیز در صورت تیکه بر علیه منافع عامه عمل نکنند و بهر عمل آورد.

آن قرار ذیل است: جمهوری افغانستان دولت مستقل و واحد بود و قلمرو آن غیر قابل تجزیه شناخته شده و قید شده است که دولت بالای تمام قلمرو خود دارای حاکمیت می باشد.

چون کشور ما يك کشور اسلامی است درین فصل به صراحت دین مقدس اسلام به حیث دین افغانستان به رسمیت شناخته شده است.

مردم افغانستان واقعی قدرت شناخته شده و اصل عهده دموکراسی به قرار ذیل تسجیل شده است: حاکمیت ملی در جمهوری افغانستان به مردم و حاکمیت ملی را توسط لویه جرگه شورای ملی و شورای محلی تعمیم میکنند. همچنان به مردم حق داده میشود احزاب سیاسی را، ایجاد نمایند و از طریق احزاب سیاسی نماینده گان خود را به

که به مناسبت تجلیل از روز قانون اساسی در ارگان های سازمان ها صورت می گیرد مورد استفاده قرار گیرد.

آن قرار ذیل است: جمهوری افغانستان دولت مستقل و واحد بود و قلمرو آن غیر قابل تجزیه شناخته شده و قید شده است که دولت بالای تمام قلمرو خود دارای حاکمیت می باشد.

چون کشور ما يك کشور اسلامی است درین فصل به صراحت دین مقدس اسلام به حیث دین افغانستان به رسمیت شناخته شده است.

مردم افغانستان واقعی قدرت شناخته شده و اصل عهده دموکراسی به قرار ذیل تسجیل شده است: حاکمیت ملی در جمهوری افغانستان به مردم و حاکمیت ملی را توسط لویه جرگه شورای ملی و شورای محلی تعمیم میکنند. همچنان به مردم حق داده میشود احزاب سیاسی را، ایجاد نمایند و از طریق احزاب سیاسی نماینده گان خود را به

چون کشور ما يك کشور اسلامی است درین فصل به صراحت دین مقدس اسلام به حیث دین افغانستان به رسمیت شناخته شده است.

چون درین مقاله مهمترین ارزش های قانون اساسی تشریح شده است، میتوان نتیجه گیری نمود که

درین روز ها مردم افغانستان اولین سالگرد تصویب قانون اساسی خود را تجلیل می نمایند. در جریان يك سال در نتیجه انفاذ و تطبیق قانون اساسی ۱۳۶۶ در گونی های اساسی در حیات سیاسی کشور ما رونما گردید. است. در کشور ما نظام جمهوری پارلمانی ایجاد شده و بر اساس احکام این قانون اساسی شورای ملی متشکل از دو مجلس و لویه جرگه و سنا ایجاد شد. حکومت جدید توسط رئیس جمهور موظف به تشکیل کابینه گردید و از و لسی جرگه رای اعتماد اخذ نمود. يك ارگان نوین بنام شورای قانون اساسی تأسیس گردید، که وظیفه آن مراقبت از مطابقت قوانین، سایر اسناد تقنینی و معاهدات بین المللی با قانون اساسی میباشد. بر اساس حقوق و آزادی های دموکراتیک که در قانون اساسی پیشبینی شده است، احزاب سیاسی بزرگین ایجاد

شده، جایزه و نشریات جدید به نشر آغاز نموده است و همچنان سیستم قضایی کشور ما تجدید سازمان گردیده است. بر هر مقیاس که قانون اساسی ما بهتر و کامل تر تطبیق و رعایت شود دست آورد های عظیم تر به پار خواهد آورد برای آنکه قانون اساسی به صورت عام و تمام تطبیق شود لازم است. تمام مردم به احکام آن آشنا بی داشته باشند بنابراین مهمترین وظیفه ما آنست تا قبل از همه ما خود به احکام و ارزش های این قانون اساسی خود را آشنا بسازیم و سپس دیگران را تشویق باین امر بنماییم. به همین دلیل درین مقاله مهمترین ارزش های این قانون اساسی خدمت شما معرفی میگردد. در فصل اول پرنسپ های عهده و اساسی که سنگ بنای سیستم میامی کشور را تشکیل میدهد تنظیم شده است که عمده ترین نکات

درین روز ها مردم افغانستان اولین سالگرد تصویب قانون اساسی خود را تجلیل می نمایند. در جریان يك سال در نتیجه انفاذ و تطبیق قانون اساسی ۱۳۶۶ در گونی های اساسی در حیات سیاسی کشور ما رونما گردید. است. در کشور ما نظام جمهوری پارلمانی ایجاد شده و بر اساس احکام این قانون اساسی شورای ملی متشکل از دو مجلس و لویه جرگه و سنا ایجاد شد. حکومت جدید توسط رئیس جمهور موظف به تشکیل کابینه گردید و از و لسی جرگه رای اعتماد اخذ نمود. يك ارگان نوین بنام شورای قانون اساسی تأسیس گردید، که وظیفه آن مراقبت از مطابقت قوانین، سایر اسناد تقنینی و معاهدات بین المللی با قانون اساسی میباشد. بر اساس حقوق و آزادی های دموکراتیک که در قانون اساسی پیشبینی شده است، احزاب سیاسی بزرگین ایجاد

شعبه اطلاعات: ۶۱۱۱۸

سویچبورد: ۶۱۸۷۸

مدیرمسئول: ۶۲۴۷۴ سکرترمسئول: ۶۲۶۱۴

معاون اول: ۶۱۴۵۸ شعبه نامه ها: ۶۱۷۰۳

تلفون

تحت نظر هیات تحریر

مدیرمسئول: م.ح.بارق شفیعی

چاپ و پخشیت مطبوعاتی

قیمت يك شماره: ۲۰ افغانی

صندوق پستی: ۷۸۰

حساب بانکی: ۹۱۰۱۸

توزیع: ۶۲۸۵۹